

Avtal om kompetenscentrum inom det sociala området

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 15.09.2025 § 213
2046/00.02.01/2025

Beredningen

socialdirektör Tarja Oikarinen-Nybacka, Mellersta Österbottens välfärdsområde, socialdirektör Leena Pimper-Koivisto, Norra Österbottens välfärdsområde, socialdirektör Liisa Niiranen, Lapplands välfärdsområde och verksamhetsområdeschef för socialservice och familjetjänster Anna-Liisa Kainulainen, Kajanalands välfärdsområde

Sammandrag

Statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området har ändrats genom förordningen 582/2024. Enligt förordningen finns det fem kompetenscentrum inom det sociala området, det vill säga ett per samarbetsområde och dessutom ett svenskspråkigt kompetenscentrum som omfattar hela landet. Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området består av Kajanalands, Lapplands, Norra Österbottens och Mellersta Österbottens välfärdsområde som hör till Norra Finlands samarbetsområde. Förordningen trädde i kraft 1.7.2025.

I särskilt statsunderstöd betalas 1,5 procent av statsunderstödet totala belopp till Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området för uppgifter som behövs för att beakta den samiskspråkiga befolkningens servicebehov.

De kompetenscentrum som verkat tidigare har upphört med sin verksamhet 30.6.2025.

Kompetenscentrumverksamhet

Samarbetsområden för social- och hälsovården

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, lagen om ordnande) finns det fem samarbetsområden för social- och hälsovården för samordning, utvecklande och samarbete på regional nivå rörande social- och hälsovården.

Enligt 36 § i lagen om ordnande ingås det ett samarbetsavtal för samarbetsområdena för varje fullmäktigeperiod. Enligt statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av samarbetsavtal för välfärdsområdena (309/2023) ska det i samarbetsavtalet som en del av den strategiska planen och genomförandet av den avtalas om att verksamheten och målen för de kompetenscentrum inom det sociala området som är verksamma inom samarbetsområdet ska samordnas till en helhet som stöder hela samarbetsområdet och välfärdsområdenas verksamhet.

Uppdateringen av samarbetsavtalet för Norra Finlands samarbetsområde pågår just nu. Meningen är att verksamheten

inom Norra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området är en del av den helhet av kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området som ska avtalas om i samarbetsavtalet för Norra Finland. Verksamheten och uppgifterna omfattar riksomfattande specialuppgifter som anknyter till samebefolkningen.

Sametinget är ansvarig aktör i fråga om uppgifter som gäller beaktande av samebefolkningens servicebehov.

Kompetenscentrumen inom det sociala området

Verksamheten vid kompetenscentrumen inom det sociala området regleras i lag och grundar sig på lagen om kompetenscentrum inom det sociala området (1230/2001, nedan kompetenscentrumlagen) och statsrådets förordning (582/2024, nedan kompetenscentrumförordningen).

Syftet med kompetenscentrumverksamheten inom det sociala området är att skapa och upprätthålla en regional samarbetsstruktur som omfattar hela landet för att främja bas- och specialkompetens inom det sociala området samt för att trygga sådana specialtjänster och experttjänster som kräver specialkompetens och regionalt samarbete inom det sociala området. Kompetenscentret har dessutom i uppgift att sköta nätverksbaserad verksamhet i fråga om forskning, utveckling och innovation i enlighet med lagstiftningen om kompetenscentrum och som en del av samarbetsområdets gemensamma FUIK-verksamhet.

Kompetenscentrumet för det sociala området i Norra Finlands samarbetsområde bildar ett kompetenscentrum enligt kompetenscentrumförordningen som omfattar Norra Österbottens, Lapplands, Mellersta Österbottens och Kajanalands välfärdsområden. Det kompetenscentrum som bildas genomför kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området i samarbetsområdet och statsunderstödet betalas till det välfärdsområde som ansvarar för verksamheten.

Samarbetsområdets välfärdsområden har före 1.7.2025 haft avtalsarrangemang med flera kompetenscentrum inom det sociala området och varje välfärdsområde har avvecklat dessa arrangemang för sin del. De gamla avtalen, eller strukturerna, överförs inte till det nya kompetenscentret för det sociala området i Norra Finlands samarbetsområde. Eftersom förordningsändringen inte avskaffar de nuvarande kompetenscentren inom det sociala området är det möjligt för de nuvarande kompetenscentren inom det sociala området att fortsätta med sin verksamhet. De kompetenscentrum inom det sociala området som inte i fortsättningen är kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med Statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området kan i fortsättningen inte kallas kompetenscentrum inom det sociala området.

Socialdirektörerna i samarbetsområdet har berett ett avtal gällande

kompetenscentret. Genom avtalet avtalas om verksamheten vid kompetenscentret inom det sociala området i Norra Finlands samarbetsområde och om organiseringen av verksamhetens administration och om hur den statliga finansieringen styrs. I avtalet kommer man också överens om partnerskap med Lapplands universitet och utbildningsenheterna för socialt arbete vid Jyväskylä universitet/Karleby universitetscenter Chydenius samt med Sametinget. Varje välfärdsområde har separata avtal med universiteten om praktisk undervisning i socialt arbete och avtal om praktik med yrkeshögskolor.

Välfärdsområdena ska tillsammans komma överens om vilket välfärdsområde som ansvarar för verksamheten inom kompetenscentret inom det sociala området i Norra Finlands samarbetsområde. Välfärdsområdesstyrelsen för Lapplands välfärdsområde har 23.6.2025 § 302 beslutat att Lapplands välfärdsområde kan fungera som det välfärdsområde som ansvarar för kompetenscentrets verksamhet om så överenskommes med de andra välfärdsområdena inom samarbetsområdet. Välfärdsområdena direktörer har undertecknat ett tidsbestämt avtal om att ordna administrationen. Avtalet gäller högst till och med 30.9.2025. Det nya avtalet som beretts är tidsbestämt för perioden 1.10.2025-31.12.2026. Beredningen av ett kontor för Norra Finlands samarbetsområde är i gång: under det tidsbestämda avtalet utreder man om kompetenscentret eventuellt kunde placeras i anslutning till detta kontor.

Det betalas statsunderstöd för att trygga kompetenscentrumens basfunktioner. Den statsandel som betalas till Norra Finlands samarbetsområde är 256 560 euro/år. Social- och hälsovårdsministeriet har beviljat statsunderstöd för kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området till Lapplands välfärdsområde för år 2025 utifrån det ovannämnda tillfälliga avtalet.

Det har planerats att personalresursen vid kompetenscentret inom det sociala området i Norra Finlands samarbetsområde är en bedömande socialarbetare och en professor i socialt arbete på deltid (30 %). Det har förhandlats om professuren med Lapplands universitet och utbildningsenheten för socialt arbete vid Jyväskylä universitet/Karleby universitetscenter Chydenius. I förhandlingarna har man kommit överens om professuren med Lapplands universitet. Dessutom kan man inom ramen för statsandelen anställa planerings-/sakkunnigresurs på viss tid till utredningar som man kommer överens om separat. Lapplands välfärdsområde ska som administratör inrätta de ovannämnda tjänsterna/befattningarna.

Kompetenscentrets administrativa placering är till och med 31.12.2025 sektorledningen inom socialservicen i Lapplands välfärdsområde och från 1.1.2026 social- och hälsovårdstjänsternas gemensamma tjänster. Yrkesgruppsdirektören för sociala arbetets uppgiftsområde ansvarar för verksamheten.

Kompetenscentret inom det sociala området har en styrgrupp till vilken varje avtalspart kan föreslå en medlem samt en personlig ersättare för denne. Styrgruppen väljer en ordförande och en vice ordförande bland sina medlemmar.

Utkastet till avtalet finns som bilaga.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. godkänna att verksamheten inom kompetenscentret inom det sociala området Pohjois-Suomen yhteistoiminta-alueen sosiaalialan osaamiskeskus ordnas på det beskrivna sättet så att Lapplands välfärdsområde fungerar som administrativ organisation under perioden 1.10.2025-31.12.2026
2. godkänna avtalet gällande kompetenscentret inom det sociala området Pohjois-Suomen yhteistoiminta-alueen sosiaalialan osaamiskeskus i enlighet med bilagan, och
3. utse socialdirektör Tarja Oikarinen-Nybacka till representant för Mellersta Österbotten till styrgruppen och samarbetsdirektör Minna Lönnbäck till ersättare.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade om punkterna 1-3 i enlighet med förslaget till beslut.